

Kohtuasi C-576/20**Eelotsusetaotlus****Saabumise kuupäev:**

4. november 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

13. oktoober 2020

Kaebaja ja kassatsioonkaebuse esitaja:

CC

Vastustaja ja vastustaja kassatsioonimenetluses:

Pensionsversicherungsanstalt

Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus) tegi töö- ja sotsiaalõigusasjade kassatsioonikohtuna [...] kaebaja CC [...] sotsiaalõigust puudutavas kohtuasjas, mille ese on vanaduspension, lahendades kaebaja apellatsioonkaebust Oberlandesgericht Wien'i (liidumaa kõrgeim kohus Viinis) kui töö- ja sotsiaalõigusasjade apellatsioonikohtu 26. mai 2020. aasta otsuse [...] peale, millega jäeti muutmata Arbeits- und Sozialgericht Wien'i (Viini töö- ja sotsiaalkohus) 26. märtsi 2019. aasta otsus [...], kinnisel kohtuistungil järgmise

kohtumääruse:

A. Euroopa Liidu Kohtule (edaspidi „Euroopa Kohus“) esitatakse järgmine eelotsuse küsimus: **[lk 2]**

1. Kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määruse nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord, artikli 44 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et see ei luba vanaduspensioni määramiseks pädeval liikmesriigil, kelle õiguse kohaselt pensioni taotleja kogu oma tööea vältel – välja arvatud lapse kasvatamise ajal – töötas või tegeles ettevõtlusega, võtta teistes liikmesriikides täitunud lapse kasvatamise perioode arvesse juba seetõttu, et kuupäeval, mil selle liikmesriigi õigusaktide alusel algas lapse kasvatamise

periood, mida asjaomase lapse puhul arvesse võetakse, pensioni taotleja ei töötanud ega tegele eesmärgiga?

Kui esimesele küsimusele tuleb vastata eitavalt:

2. Kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määruse nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord, artikli 44 lõike 2 esimest poolt tuleb tõlgendada nii, et määruse nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) II jaotise kohaselt pädev liikmesriik ei võta lapse kasvatamise perioode oma õigusaktide kohaselt üldse arvesse või jätab need arvesse võtmata ainult konkreetsel juhul?

B. [...] [lk 3] [...] [Menetluse peatamine]

Põhjendused

[1] I. Menetluse ese ja asjaolud

- [2] Naissoost CC sündis 1957. aastal. Ajavahemikul 4. oktoobrist 1976 kuni 28. augustini 1977 kogunes tal 11 kuud kohustusliku pensionikindlustuse staaži Austrias õppimise ajal. Pärast õpingute lõpetamist lisandus talle alates 1. jaanuarist 1982 kuni 30. septembrini 1986 veel 57 kuud kohustusliku pensionikindlustuse staaži, sest ta tegeles Austrias ettevõtlusega.
- [3] Alates 1986. aasta oktoobrist elas CC Ühendkuningriigis ja lõpetas seal õpingud. 1987. aasta novembri algul asus ta elama Belgiasse. Belgias sündis tal 5. detsembril 1987 esimene poeg ja 23. veebruaril 1990 teine poeg. Seejärel elas ta koos lastega esmalt Belgias, seejärel 5. detsembrist 1991 kuni 31. detsembrini 1991 Ungaris ja lõpuks 1. jaanuarist 1993 kuni 8. veebruarini 1993 Ühendkuningriigis. Alates 5. detsembrist 1987 kuni 8. veebruarini 1993 pühendus CC oma laste kasvatamisele. Ta ei töötanud ega tegele eesmärgiga ning Ühendkuningriigis, Belgias ja Ungaris ei lisandunud tema pensionikindlustusele täiendavaid kindlustusperioode. CC-le ei makstud sel ajavahemikul ka lapsehooldushüvitist.
- [4] CC pöördus 8. veebruaril 1993 tagasi Austriasse, kus ta töötas ja tegeles ettevõtlusega ja kus sellest tulenevalt lisandus tema pensionikindlustusele kuni 2017. aasta oktoobrini täiendavaid kindlustusperioode.

[5] II. Liidu õigus [lk 4]

- [6] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (edaspidi „rakendusmäärus nr 987/2009“):

„**Artikkel 44**

Lapse kasvatamise aja arvessevõtmine

1. Käesolevas artiklis tähendab „lapse kasvatamise aeg“ perioodi, mis võetakse arvesse pensioni määramisel liikmesriigi pensioniseaduse alusel või mis annab lisapensioni sõnaselgelt väljendatud põhjusel, et isik on kasvanud last, sõltumata nende perioodide arutamiseks kasutatavast meetodist ja sellest, kas need omandatakse lapse kasvatamise ajal või kinnitatakse need tagasiulatuvalt.

2. Kui põhimääruse II jaotise kohaselt pädeva liikmesriigi õigusaktides ei võeta arvesse lapse kasvatamise perioodi, on selle liikmesriigi asutus, kelle õigusaktid olid vastavalt põhimääruse II jaotisele kohaldatavad asjaomase isiku suhtes sel põhjusel, et isik töötas või tegeles ettevõtlusega kuupäevani, mil nende õigusaktide alusel algas lapse kasvatamise periood, mida asjaomase lapse puhul arvesse võetakse, jätkuvalt kohustatud arvestama seda perioodi lapse kasvatamise perioodina tema kohaldatavate õigusaktide kohaselt, nagu oleks selline lapse kasvatamine toimunud tema territooriumil.

3. Lõiget 2 ei kohaldata, kui asjaomase isiku suhtes kohaldatakse või hakatakse kohaldama mis tahes muu liikmesriigi õigusakte isiku töö või ettevõtluse tõttu.“

[7] **III. Liikmesriigi õigus**

[8] A) Üldine pensioniseadus (Allgemeines Pensionsgesetz, BGBl. I 142/2004, edaspidi „APG“)

„Õigus vanaduspensionile

§ 4. (1) Õigus vanaduspensionile on kindlustatul pärast 65. eluaasta täitumist (korraline pensioniiga), kui pensioni määramise algtähtajaks (ASVG § 223 lõige 2) on käesoleva või mõne muu föderaalsete alusel täitunud vähemalt 180 kindlustuskuud, millest [lk 5] vähemalt 84 kuud omandati töötamise või ettevõtlusega tegelemise tulemusel (minimaalne kindlustusperiood). [...]

Vanaduspensioni suurus

§ 5. (1) Igakuise pensioni brutosumma saadakse – ilma et see piiraks ASVG § 248 lõikes 1, GSVG § 141 lõikes 1 ja BSVG § 132 lõikes 1 ette nähtud erikasvu rakendamist – pensioni määramise algtähtajaks (ASVG § 223 lõige 2) kogunenud pensionipunktide (§ 11 punkt 5) jagamisel 14-ga. [...]

§ 16. [...] (3a) Paragrahvi 4 lõikes 1 ette nähtud minimaalse kindlustusperioodi hulka arvestatakse kindlustuskuudena ASVG § 227a, GSVG § 116a ja BSVG § 107a kohane lapse kasvatamise asendusperiood, mis täitus enne 1. jaanuari 2005.

(6) Erinevalt § 4 lõikes 1 ettenähtust määratakse pensioniiga naissoost kindlustatu puhul, kellel täitub 60. eluaasta enne 1. jaanuari 2024, ASVG § 253 lõike 1 (GSVG § 130 lõige 1 ja BSVG § 121 lõige 1) kohaselt; [...]“

- [9] B) Üldine sotsiaalkindlustusseadus (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz, BGBl. 189/1955, eespool ja edaspidi „ASVG“)

„Kindlustusperiood

§ 224. Kindlustusperioodid on §-des 225 ja 226 nimetatud sissemakseperioodid ja §-des 227, 227a, 228, 228a ja 229 nimetatud asendusperioodid.

[...]

Lapse kasvatamise aja asendusperiood ajavahemikul pärast 31. detsembrist ja enne 1. jaanuari 2005

§ 227a(1) Lisaks võetakse kindlustatu puhul, kes tegelikult ja valdavalt kasvatas oma last (lõige 2), asendusperioodina ajavahemikul pärast 31. detsembrist 1955 ja enne 1. jaanuari 2005 kestnud lapse kasvatamise aeg Austrias arvesse pensionikindlustuse selles sambas, milles sisaldub viimane eelnev sissemakseperiood või kui selline puudub, siis esimene järgnev sissemakseperiood, maksimaalselt 48 kalendrikuu ulatuses alates lapse sünnist. Mitmikute sünni korral pikeneb see tähtaeg 60 kalendrikuuni.

(2) Laps lõike 1 tähenduses on:

1. kindlustatu lapsed;

[...]

(3) Kui järgmise lapse sünni (lapsendamise, lapse tasuta hooldamine) toimub enne [lk 6] 48 kalendrikuu (60 kalendrikuu) möödumist, siis vältab see ajavahemik vaid kuni järgmise lapse sünni (lapsendamise, lapse tasuta hooldamise) ajani; [...]

(4) Õigus nimetatud ajavahemiku arvessevõtmisele ühe ja sama lapse eest on asjaomasel perioodil ainult isikul, kes last tegelikult ja valdavalt kasvatas. [...]

[...]

(8) Lapsendatud lapse või kasulapse kasvatamise alusel (lõike 2 punktid 5 ja 6) arvestatud iga asenduskuu eest tehakse peretoetuste hüvitamise fondi vahenditest sissemakse suuruses 22,8% sissemaksebaasist. Kalendripäeva sissemaksebaas on § 76b lõikes 4 (31. detsembril 2014 kehtinud redaktsioonis) sätestatud summa.“

- [10] GSVG § 116a on suures osas samasisuline ASVG §-ga 227a.

- [11] **IV. Poolte seisukohad ja taotlused**

- [12] CC esitas 11. oktoobril 2017 vastustajaks olevale pensioniametile (edaspidi „pensioniamet“) taotluse määrata talle vanaduspension.
- [13] Pensioniamet määras 29. detsembri 2017. aasta otsusega CC-le alates 1. novembrist 2017 igakuise vanaduspensioni summas 1079,15 eurot. Pensioniamet lähtus pensioni summa arvutamisel Austrias kogunenud 366 kindlustuskuust, sealhulgas 14 kuu pikkusest laste kasvatamise asendusperioodist alates 1993. aasta jaanuarist kuni 1994. aasta veebruarini.
- [14] CC esitas selle otsuse peale kaebuse, milles palub määrata vanaduspension suuremas summas. Kõnesoleva pensioni arvutamisel tuleks asendusperioodidena arvesse võtta ka laste kasvatamise perioode alates 5. detsembrist 1987 kuni 31. jaanuarini 1993 (62 kuud) Ühendkuningriigis, Belgias ja Ungaris. [lk 7]
- [15] Pensioniamet väitis vastu, et rakendusmääruse nr 987/2009 artikli 44 kohaselt ei ole võimalik võtta arvesse välismaal lapse kasvatamise aega, kuna CC ei töötanud ega tegelenud ettevõtlusega vahetult enne laste kasvatamist ja ta kasvas lapsi liikmesriikides, kus on põhimõtteliselt ette nähtud lapse kasvatamise perioodide arvessevõtmine.
- [16] **V. Menetluse käik**
- [17] Esimese astme kohus (Arbeits- und Sozialgericht Wien (Viini töö- ja sotsiaalkohus)) jättis kaebuse rahuldamata, kuna teises liikmesriigis täitunud lapse kasvatamise perioodide arvessevõtmise tingimused, mis on sätestatud rakendusmääruse nr 987/2009 artiklis 44, ei olnud täidetud.
- [18] Teise astme kohus (Oberlandesgericht Wien (liidumaa kõrgeim kohus Viinis)) jättis selle otsuse muutmata. Kohus leidis, et rakendusmääruse nr 987/2009 artikkel 44 kujutab endast liidu kodanike vaba liikumise piirangut, mis on ELTL artikli 21 kohaselt lubatav.
- [19] Selle otsuse peale esitas CC kassatsioonkaebuse Oberster Gerichtshofile (Austria kõrgeim üldkohus). CC palub kaebus rahuldada. Pensioniamet kassatsioonimenetluses ei osalenud.
- [20] **VI. Eelotsusetaotluse põhjendused**
- [21] Esimene küsimus
- [22] Rakendusmääruse nr 987/2009 artiklist 97 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (edaspidi „määrus nr 883/2004“) artiklist 91 tuleneb, et mõlemad määrused olid juba jõustunud nii kõnealuse vanaduspensioni määramise taotluse esitamise kuupäeval (11. oktoober 2017) kui ka pensioniameti vaidlusaluse otsuse tegemise kuupäeval (29. detsember 2017) [lk 8]. Seetõttu leiab Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus), et need määrused on ajaliselt kohaldatavad (Euroopa Kohtu otsus Reichel-Albert, C-522/10, EU:C:2012:475,

punkt 26 jj). Määruse nr 883/2004 artikli 2 lõikest 1 ja artikli 3 lõike 1 punktist d nähtub, et CC kuulub kõnealuse määruse isikulisse ja esemelisse kohaldamisalasse.

- [23] Arbeits- und Sozialgericht Wien (Viini töö- ja sotsiaalkohus) tuvastas õigesti, et pensioniamet võttis ASVG alusel lapse kasvatamise asendusperioodina arvesse 1993. aasta jaanuari, mil CC viibis enne Austriasse naasmist oma poegadega Ühendkuningriigis, kus ta alates 1993. aasta veebruarist töötas või tegeles ettevõtlusega. Kohtuasjas on seega oluline peamiselt aeg alates 1987. aasta detsembrist kuni 1992. aasta detsembrini, kui CC kasvas lapsi Belgias (ja üks kuu Ungaris). Sel ajal ei olnud veel kohaldatav määrus nr 883/2004, vaid sellele ajaliselt eelnenud nõukogu 14. juuni 1971. aasta määrus (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes (edaspidi „määrus nr 1408/71“). Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus) hinnangul tuleb kõnealust ajavahemikku CC pensioni saamise õiguse kindlaksmääramisel määruse nr 883/2004 artikli 87 lõigete 2 ja 3 alusel siiski arvesse võtta (vt samamoodi määruse nr 1408/71 artikli 94 lõigete 2 ja 3 kohta Euroopa Kohtu otsus Kauer, C-28/00, EU:C:2002:82, punktid 22–24).
- [24] Selleks et käesoleval juhul oleks Austria üldse pädev võtma CC vanaduspensionari [lk 9] arvutamisel arvesse laste kasvatamise perioode, mis täitusid CC-l Belgias ja Ungaris, peaksid olema täidetud rakendusmääruse nr 987/2009 artiklis 44 sätestatud tingimused (vt selle kohta kohtujurist Jääskineni ettepanek kohtuasjas Reichel-Albert, C-522/10, EU:C:2012:114, punkt 62 jj). Rakendusmääruse nr 987/2009 artikli 44 lõike 3 tingimus ei ole täidetud, sest CC ei töötanud ega tegelenud ettevõtlusega Belgias ega Ungaris. Isegi kui lähtuda sellest, et käesoleval juhul ei võta Belgia ega Ungari (pädev elukohajärgne liikmesriik vastavalt määruse nr 883/2004 artikli 11 lõike 3 punktile e) laste kasvatamise perioodi arvesse (rakendusmääruse nr 987/2009 artikli 44 lõike 2 esimene pool), siis rakendusmääruse nr 987/2009 artikli 44 lõike 2 teise poole kohane subsidiaarne pädevus Austrial ikkagi puudub, sest 1987. aasta detsembris (mil algas lapse kasvatamise periood, mida esimese poja puhul arvesse võetakse) CC Austrias ei töötanud ega tegelenud ettevõtlusega.
- [25] Neil põhjustel tekkis Oberster Gerichtshofil (Austria kõrgeim üldkohus) rakendusmääruse nr 987/2009 artikli 44 tõlgendamise kohta küsimus, mille ta esitab eelotsuse tegemiseks Euroopa Kohtule.
- [26] *Võimalik vastuolu esmase õigusega*
- [27] ELTL artikli 21 kohaselt on igal liidu kodanikul õigus vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil, kui aluslepingutega ja nende rakendamiseks võetud meetmetega kehtestatud piirangutest ja tingimustest ei tulene teisiti.
- [28] Liidu seadusandja kehtestas rakendusmääruse nr 987/2009 artikli 44, lähtudes Euroopa Kohtu otsusest Elsen (C-135/99, EU:C:2000:647) [lk 10] ja Euroopa

Kohtu otsusest Kauer, eesmärgiga piiritleda koordineerimiskorra ulatust (rakendusmääruse nr 987/2009 põhjendus 14; kohtujurist Jääskineni ettepanek, EU:C:2012:114, punkt 3). Viidatud sätet võib vaadelda kui rakendussätet, mis õiguspäraselt piirab ELTL artikliga 21 ette nähtud liikumisvabadust. See nähtub juba tõsiasiast, et määruse nr 883/2004 ja rakendusmääruse nr 987/2009 eesmärk ei ole ühtlustada ega isegi mitte kooskõlastada liikmesriikide sotsiaalkindlustussüsteeme, eesmärk on neid üksnes koordineerida; kindlustatu ei saa nõuda, et tema elama asumine teise liikmesriiki ei mõjuta sellise hüvitise liiki ega suurust, millele tal oleks õigus oma päritoluriigis (Euroopa Kohtu otsus Vester, C-134/18, EU:C:2019:212, punkt 32 jt). Ka küsimusele, millist aega ja millises ulatuses tunnustatakse kindlustusperioodina, tuleb määruse nr 883/2004 artikli 1 punkti t kohaselt alati vastata selle riigi õiguse põhjal, kus kõnealused perioodid täitusid (Euroopa Kohtu otsus Mulders, C-548/11, EU:C:2013:249, punkt 37).

- [29] Eelnevat ei kinnita siiski see, et CC – nagu eelkõige ka L. Kauer – töötas ainult Austrias ja tema kindlustusperioodid täitusid ainult Austrias, millest tulenevalt saab väita, et see asjaolu võib esmase õiguse alusel luua piisava seose Austria sotsiaalkindlustussüsteemiga (EU:C:2002:82, punkt 32; EU:C:2012:114, punkt 35). On tõsi, et käesolev juhtum erineb kohtuasjast Kauer, kuna erinevalt L. Kauerist ei elanud CC laste sündides enam Austrias. Teisalt sarnanevad käesoleva juhtumi asjaolud kohtuasjas Reichel-Albert kujunenud olukorraga. [lk 11] Viidatud otsuse tegi Euroopa Kohus, kohaldades veel määrust nr 1408/71, mis ei sisaldanud määruse nr 883/2004 artikliga 44 võrreldavat sätet. Siiski rõhutas Euroopa Kohus, et otsuse aluseks on esmane õigus, märkides eelkõige, et D. Reichel-Alberti ja Saksamaa sotsiaalkindlustussüsteemi vahelise piisava seose olemasolu ei muuda – alles 1991. aastal vastu võetud ja viidatud asjas kohaldamatu – pädevusnorm määruse nr 1408/71 artikli 13 lõike 2 punktis f (vt praegu kehtivas õiguses määruse nr 883/2004 artikli 11 lõike 3 punkt e), mille kohaselt oleks laste kasvatamise perioodidel olnud pädevus elukohariigil Belgial.
- [30] *Võimalik vastuolu liidu õigusest tuleneva õiguspärase ootuse kaitse põhimõttega*
- [31] Kuna määrus nr 1408/71 ei sisaldanud määruse nr 883/2004 artikliga 44 võrreldavat sätet ja CC puhul täitusid lapse kasvatamise perioodid selle määruse ajalise kohaldamisala piires, leidub eespool viidatud Euroopa Kohtu praktikas kaalukaid põhjendusi selleks, et esmapilgul ka käesoleval juhul kvalifitseerida Belgias ja Ungaris täitunud laste kasvatamise perioodid Austria õiguse alusel hinnatavateks laste kasvatamise perioodideks, sest määruse nr 1408/71 kohaldamisalas tuleks lähtuda CC piisavast seosest Austria sotsiaalkindlustussüsteemiga. Sel juhul oleks CC olukord pärast rakendusmääruse nr 987/2009 artikli 44 jõustumist 1. mail 2010, see tähendab kaua aega pärast laste kasvatamise perioodide täitumist, halvenenud.
- [32] Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte liidu õiguse lahutamatu [lk 12] osa ja liikmesriigid peavad seda liidu õiguse sätete rakendamisel järgima (Euroopa Kohtu otsus Marks & Spencer,

C-62/00, EU:C:2002:435, punkt 44). Selle põhimõttega on üldiselt kooskõlas, et muudetud õigusnorme kohaldatakse varasema seaduse kehtivusajal tekkinud olukordade tulevaste tagajärgede suhtes. Samal ajal on nimetatud põhimõttega vastuolus, kui riigisiseste õigusnormide muudatus jätab kindlustatu tagasiulatuvalt ilma õigusest, mille ta omandas varasemate õigusnormide alusel (Euroopa Kohtu otsus *Enel Maritsa Iztok 3*, C-107/10, EU:C:2011:298, punkt 39). Liidu materiaalõigusnorme tuleb seega tõlgendada nii, et need on enne nende jõustumist tekkinud olukordade suhtes kohaldatavad üksnes siis, kui selline võimalus nähtub selgelt nende sõnastusest, eesmärgist või ülesehitusest (Euroopa Kohtu otsus komisjon *vs.* Freistaat Sachsen, C-334/07, EU:C:2008:709, punkt 44).

[33] Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus) ei jäta tähelepanuta, et õiguspärase ootuse kaitse põhimõte võib olla igati kooskõlas rakendusmääruse nr 987/2009 artikliga 44, sest viidatud säte reguleerib (ainult) enne selle jõustumist täitunud lapse kasvatamise perioodide tulevase tagajärgi (vanaduspensioni saamist ja suurust). CC tegi aga alati sissemakseid ainult Austria sotsiaalkindlustussüsteemi ning töötas ja tegeles ettevõtlusega ainult Austrias. Piisav seos Austria sotsiaalkindlustussüsteemiga oli olemas juba rakendusmääruse nr 987/2009 artikli 44 jõustumise ajal. Oberster Gerichtshofi (Austria kõrgeim üldkohus) hinnangul võib CC-l olla tekkinud õiguspärane ootus, mida rakendusmääruse nr 987/2009 artikkel 44 riivab viisil, mis võib osutada [lk 13] õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte rikkumiseks.

[34] *Teine küsimus*

[35] Pensioniamet väitis, et CC puhul täitusid laste kasvatamise perioodid riikides, kus laste kasvatamise perioode põhimõtteliselt arvesse võetakse. Seda ei ole menetluses seni käsitletud. Kui esimesele küsimusele vastatakse eitavalt, tekib seega järgmine küsimus, mida tähendab, kui rakendusmääruse nr 987/2009 artikli 44 lõike 2 esimene pool näeb ette, et määruse nr 883/2004 II jaotise kohaselt pädev liikmesriik „võtab arvesse“ lapse kasvatamise perioodi. Seda võib mõista nii, et see liikmesriik ei võta lapse kasvatamise perioode arvesse konkreetsel juhul, või et riigi pensionikindlustussüsteem jätab lapse kasvatamise perioodid pensionikindlustusperioodidena põhimõtteliselt tunnustamata (kohtujurist Jääskineni ettepanek, EU:C:2012:114, punkt 67).

[36] **VII. Menetluse peatamine**

[37] [...] [märkused menetluse kohta]

[...] Viin, 13. oktoober 2020

[...]